

VOOR DEN ONDERWIJZER.

MAART. — TWEEDE WEEK.

Jezus' verhoor voor den Raad. Petrus' verloochening. Mark. 14: 53—72.

Wij hebben hier de vergadering van den grooten Sanhedrin, zijnde de Hooge Raad van de joodsche natie. Zie Hand. 5: 21. Deze bestond, naar men zegt, uit 70 of 72 regters, en heeft zijn ontstaan te danken aan de instelling van de 70 oudsten, gekozen tot hulp van Mozes, Num. 11. De personen die dien Raad uitmaakten, waren gezeten in den vorm van een halven cirkel.

De Heer werd eerst geleid tot Annas, waarschijnlijk schoonvader van Kajafas. Annas was het vorige jaar hoogepriester geweest en was nu opgevolgd door zijn schoonzoon, bij wien in 't nachtelijk uur de Raad te zamen was gekomen, en waaraan de Heer gevoerd werd.

Het was dezelfde Kajafas, die bij gelegenheid van Lazarus' opwekking die opmerkelijke woorden had gesproken, welke door hem niet anders dan vijandig bedoeld waren, maar in het licht des Heiligen Geestes zulk eene profetische betekenis hadden: „Het is nut dat één mensch sterve voor het volk, en niet het geheele volk verloren ga.“ (Joh. 11: 50). Volgens Deut. 19: 16 en v.v. waren de priesters geroepen om valsche getuigen te onderzoeken en te straffen. De naam Kajafas beteekent „onderzoeker.“ Hier zijn zij bezig om zelve valsche getuigen op te roepen.

Vs. 59. „En ook alzo was hun getuigenis niet eenparig.“ In Matth. 26: 61 wordt van twee getuigen gesproken, en wordt de beschuldiging aldus uitgedrukt: „Deze heeft gezegd, ik kan den tempel Gods afbreken, en in drie dagen denzelven weder opbouwen.“ In Markus wordt de Heer beschuldigd gezegd te hebben: „Ik zal dezen tempel, die met handen gemaakt is, afbreken en in drie dagen eenen anderen, zonder handen gemaakt, bouwen.“ In zoover kwamen de getuigenissen niet overeen. Doch al waren zij eenstemmig, toch was de beschuldiging onvolledige om hem daarop te veroordeelen.

De beschuldiging doelde op 's Heeren woord in Joh. 2: 19, waarvan de oplossing gegeven wordt in vs. 21.

In het volgende hoofdstuk van Markus (15: 29) hooren wij dezelfde beschuldiging spottende tot den Heer aan het kruishout hangend, gerigt: „Ha, gij die den tempel afbreekt en in drie dagen opbouwt, behoud uzelf, en kom af van het kruis!“

Zie, hoe de Heer tegenover deze onwaardige aanklacht zwijgt — en daarentegen waar het de belijdenis van zijn goddelijk Zoonschap geldt, antwoordt.

Vs. 61. „Des gezegenden Gods.“ De Joden waren gewoon bij het noemen van Gods Naam er bij te voegen: „Gezegend tot in eeuwigheid.“ Vandaar dat dit bijvoegsel door Paulus Rom. 9: 5 op den Heere Christus toegepast, terget als een van de bewijzen wordt genoemd, in hoe volkomen zin de apostel des Heeren waarachtige Godheid erkende.

Vs. 62. Dan zal Hij, die nu als valsche beschuldigde voor zijne onregtvaardige regters staat, als regtvaardige Regter hen voor zijne vierschaar dagen.

In deze woorden des Heeren is eene toespeeling op de voorzegging in Daniël 7: 13 en 14.

Vs. 65. Welke onwettige handeling! De regters zijn eerst zelve aanklagers, vs. 63, daarna bespotten zij hun slagtoffer en worden zijne beulen!

Petrus' verloochening. — Niemand komt op eens tot zulken diepen val. Davids vreeselijke zondeval werd voorbereid door zijne verachtering in de genade, zijne gemakzucht en traagheid. Petrus' verloochening werd voorbereid: 1°. door zijn zelfvertrouwen, (Mark. 14: 29); 2°. door zijn slapen in plaats van te waken en te bidden; 3°. door zich in gevaarlijk gezelschap, d. i. in de plaats der verzoeking te begeven.

Zie tevens in het voorbeeld van Petrus, hoe op den weg der zonde de één stap als noodzakelijker wijze door den anderen wordt gevolgd. Nadat hij eenmaal ontkend had een van 's Heeren discipelen te zijn, moest hij, toen hij voor de tweede maal werd opgemerkt, of zichzelf een leugenaar verklaren, of in zijne verloochening volharden. Tweemaal kraaide de haan. Petrus hoorde de stem der waarschuwing, maar zette zich over de kloppingen zijns gewetens heen. Voor de derde maal bevestigde hij zijne vreeselijke verloochening met eedwering en zelfverloochening. Zoo bindt de zonde haar slagtoffer telkens met nieuwe en sterker banden.

Het kraaijen van den haan is het beeld des gewetens, dat ons wel beschuldigt en veroordeelt, maar niet verteederen kan. Alleen de blik des Heeren Jezus, zijn crastig, weemoedig, zacht, bestraffend oog bragt Petrus tot inkeer. Hoe moet die blik zijn hart doorstoken hebben!

Wij hebben in de geschiedenis van Petrus' wandelen op zee, van zijn zinken in de golven en van zijne redding door de uitgestrekte hand des Heeren, als ware het de voorzegging van hetgeen hier bij zijne verloochening plaats vond.

In Petrus zien wij hetzelfde karakter door Jakob aan Ruben toegeschreven: „Snelle afloop als der

wateren, gij zult de voortreffelijkste niet zijn.“ (Gen. 49: 3) totdat door den Doop des Heiligen Geestes dit karakter geheild en deze zoon van Jona tot eene rots en tot de voortreffelijkste van 's Heeren twaalfstal werd gemaakt.

MAART. — DERDE WEEK.

Jezus' verhoor voor Pilatus en Herodes. Matth. 27: 11—30.

Pilatus. De romeinsche stadhouder, zoo veel als gouverneur door den romeinschen keizer over het joodsche wingewest aangesteld. Opperbevelhebber tevens der romeinsche troepen aldaar, over welke hoofdmannen (kapiteins, officieren) over 100 en over 1000 het bevel voerden.

De overpriesters, om den Heer Jezus verdacht te maken bij Pilatus en dezen vijandig tegen Hem te stemmen, beschuldigden den Heiland niet van zich voor Gods Zoon te hebben verklaard, maar van zich tot een koning over de Joden te hebben willen maken.

Zij hadden Hem op godsdienstige gronden kerkelijk veroordeeld, doch onder de heerschappij der Romeinen zijnde, hadden zij geene magt Hem ter dood te brengen en beschuldigden Hem alzo van eene politieke misdaad.

Hoe valsche deze beschuldiging was, blijkt uit meer dan eene plaats in de Evangelien, waar de Heer de schare ontweek omdat zij Hem koning wilden maken. Hij de Joden bestond de verwachting, dat de Messias hen ook van vreemde overheersching zou bevrijden en de aardsche heerlijkheid van het joodsche koninkrijk zou herstellen.

Misverstand der profetien gaf daartoe aanleiding. „Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld,“ zoid de Heer, tijdens zijn staat van verandering op aarde, ofschoon de beloften van zijn vredekrig op aarde en van de herstelling van Gods volk zeker eenmaal vervuld zullen worden bij 's Heeren wederkomst.

De schepter was nu geweken van Juda. (Gen. 49: 15) De Silo was gekomen, maar verworpen door de Joden; en Hij, wien eenmaal al de volkeren gehoorzaam zijn zullen, stond daar nu als een aangeklaagde voor den romeinschen stadhouder.

De Heer stond onschuldig in 't gerigt, opdat zijne geloovigen eenmaal voor Gods gerigt zouden worden vrijgesproken.

Alles in 's Heeren lijden in plaatsvervangend. Alles, tot in de kleinste bijzonderheden, verkrijgt alzo zijne betekenis. Niets daarin was overtollig.

Vs. 15. Op het feest, namelijk het Pascha. Bar-abbas en de Heer Jezus. Zie de opmerkelijke tenstelling. Bar-abbas wil zeggen: Zoon des vaders. De Heer Jezus is de Zoon des Vaders. Bar-abbas een moordenaar. De Heer Jezus de Varst des Levens.

De Heer Jezus wordt door de keus des volks ter dood verwezen. Dien ten gevolge wordt Bar-abbas vrij. Is hierin niet eene vervulling van of althans eene herinnering aan de twee geitenbokken (Lev. 16: 7—15) en de twee tortelduiven (Lev. 14: 4—7) door de wet verordend, waarvan de een door het lot aangewezen ter dood gebracht en de andere in vrijheid werd gelaten? Is hierin niet het beeld van den Heer Jezus, onschuldig ter dood veroordeeld, opdat wij zonden worden vrijgesproken?

Vs. 19. Pilatus' huisvrouw. Een goed voorbeeld voor huisgenooten, om elkander opmerkzaam te maken op de zonde en te waarschuwen. Hoe waarschuwt de Heer niet nog nu op allerlei wijze!

Vs. 24. Zie Pilatus' zwakheid en menschenvrees, die hem tot medelpligtige maken aan den dood van Gods Zoon. Zijne handen wassen baatte hem weinig, evenmin als het nog nu den zondaar baat zich te verontschuldigen en te verschuilen achter de betuiging: „Het is niet mijne schuld, ik kon niet anders.“

Vs. 25. Vreeselijke uitroep en op hoe ontzaglijke wijze aan de Joden vervuld in de verwoesting van Jeruzalem en in hunne achttien eeuwen lange ballingschap.

Bidden wij dat het bloed des Heeren Jezus over ons kome tot verzoening en reiniging en niet ten oordeel! Op de eene of op de andere wijze kome het over allen.

De Heer Jezus voor Herodes. Luk. 23: 6—12. Herodes was vierorst over Galiléa onder romeinsch opperbestuur, afhankelijk van den keizer. Galiléa was het meest opstandige gedeelte van het joodsche land tegen de Romeinen. Vandaar de wreede straf door Pilatus bij een vroeger Paascheest op een aantal Galilëers uitgeoefend. Het is waarschijnlijk dat daaruit de vijandschap tusschen Herodes en Pilatus ontstond, en ook dat Herodes ditmaal zelve mede naar Jeruzalem was gereisd, om door zijne tegenwoordigheid zijne onderdanen tegen het geweld van Pilatus te beschermen.

Herodes had Johannes den Dooper gedood. Had veel van den Heer Jezus gehoord. Was door het gerucht, dat van Hem uitging, dikwijls bevreemd geworden. (Luk. 9: 7.) Met die vrees ging een verlangen gepaard om Hem eens te zien. Nu werd zijne begeerte bevredigd. Maar Hij, die aan den armsten bedelaar teekenen en wonderen van genezing verrigtte, die geen ellendige, die tot Hem riep, onverhoord liet, antwoordde Herodes geen enkel woord.

Daar stond dan de gevreesde Profet over den koning. Was daar reden tot vrees? Immers neen, onmagtig stond Hij daar aan hem overgeleverd. In Herodes' ogen was Hij niet dan verachting waard.

Zie op welke wreede wijze zij met den Heer den spot drijven. Zijn koningschap bespotten zij door den spotmantel, den rieten schepter en de doornenkroon. Zijne profetische waardigheid bespotten zij door zijn aangezig te bedekken, Hem te slaan en Hem toe te roepen: Profeteer wie u geslagen heeft.

Ja, ik kost Hem die slagen,
Die smarten en dien hoon.
Ik doe dat kled Hem dragen,
Dat riet, die doornenkroon.
Ik sloeg Hem al die wonden,
Voor mij moet Hij daar staan.
Ik deed door mijne zonden
Hem al die jamen aan.

UITGESTELDE HOOP.

Hoe vaak in slapeloze nachten
Zie ik vermoed begeerig uit
Naar de eerste scheemring, maar moet wachten
Tot zich de nieuwe dag ontsluit.

Terwijl de stille, langzame uren
Voorbijgaan een voor een geteld,
Blijf ik verlangend rustloos turen
Of haast geen straal den morgen meldt.

Een flauwe streep gloort aan den hemel,
En schijnt mij de eerste morgenglans;
Doch niet dan maan of stargewemel,
Straalt bleek en weifend aan den trans.

Teleurgesteld leg ik mij neder
En hoop op nieuw; zoo ook, o Heer!
Waakt uwe Kerk, en zucht: „keer weder,
Schenk door uw komst mij vreugde weêr!“

De roepstem heeft zij lang vernomen:
„Hij, dien gij wacht, is zeer nabij!“
En nogtans zijt Gij niet gekomen;
Nog schijnt hij ver die dag zoo blij.

't Is nog een rusteloos verlangen,
Een strijd in den donkeren nacht;
Uw Kerk heeft eeuwen te wachten
En droeven blik uw komst verwacht!

Meest zij die hope laten varen
Door moedeloosheid gansch verward?
En hemelwaarts niet langer staren,
Veroordeeld tot een nacht van smart?

Neem! zij blijft hopen tegen hope;
Zij weet uw woord faalt nimmermeer,
En dat, hoe 't schijnbaar tegenloope,
Uw raad alleen bestaat, o Heer!

Niet ijdel is haar biddend wachten,
Al slaapt ook alles om haar heen,
Niet vruchtloos zijn haar lange klagen,
Niet zonder uitkomst haar geweën.

De Regter zal weldra verschijnen
Die deze weduw regt verleent,
Hij zelf, de Bruigom, kent de zijnen;
Hij komt! — de smart is uitgeweënd.

Vergeeten in dien blijden morgen
Is iedre strijd; — en, voor Gods troon
Juicht voortaan eeuwig vrij van zorgen
De Bruid des Lams, zijn roem, zijn kroon.

Vrij gevolgd naar H. BONAR.

C.